

Ўзбекистонда профессионал таълим

Профессиональное образование в Узбекистане
Vocational education in Uzbekistan

www.profedu-jurnal.uz

3-сон (4)
2023 йил

илмий, маънавий-маърифий
журнал

Юқори синфларда болалар шахс бўлиб, жамоа бўлиб шаклланади. Айни ўша пайтда уларни ўзлари ўрганган муҳитдан ажратиб қўймаслик керак. Бу ёшларнинг руҳиятига, давоматига, охир-оқибатда таълим-тарбиясига салбий таъсир қилиши мумкин.

Шу боис таълим жараёнининг услуксизлигини таъминлаш, ўқув дастурларини такомиллаштириш зарур. Агар мендан сизни нима қийнайди? деб сўрасангиз, фарзандларимизнинг таълим ва тарбияси деб жавоб бераман.

**Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти**

THE ROLE OF CONTEXTUAL LEARNING IN TEACHING

A.Azizova

Doctoral student at the Institute for the Development of Vocational Education

Аннотация.

Ушбу мақолада контекстли таълимдан фойдаланиш муҳокама қилинади. Контекстли таълим - бу университет талабалари ўртасида касбий аҳамиятга эга бўлган ваколатларни шакллантиришга ёрдам берадиган ва таълим фаолиятини босқичма-босқич касбий фаолиятга айлантиришга имкон берадиган тегишли таълим усули.

Калит сўзлар:

контекст, ўқитиш, ўрганиш, талаба, услуб, ўқитувчи.

Аннотация:

В этой статье обсуждается использование контекстуального обучения. Контекстное обучение - это актуальный образовательный подход, который способствует формированию профессионально значимых компетенций у учащихся профессионального образования и позволяет постепенно трансформировать образовательную деятельность в профессиональную.

Ключевые слова:

контекст, преподавание, обучение, студент, метод, преподаватель.

Annotation:

This article discusses the use of contextual learning. Contextual learning is a relevant educational approach that contributes to the formation of professionally significant competencies among university students and allows for a gradual transformation of educational activities into professional ones.

Key words:

context, teaching, learning, student, style, teacher.

Consistent work is being carried out in the country to reform the education system by training highly qualified personnel who meet the requirements of the labor market, implementing international standards for assessing the quality of education, creating effective mechanisms for introducing innovative scientific achievements into practice and implementing the tasks defined by the Action Strategy for the five priority areas of Development of the Republic of Uzbekistan in 2017-2021.

At the same time, the inconsistency of vocational education programs with the levels of the International Standard Classification of Education (ISCED) adopted by UNESCO, the incomplete introduction of the National Qualification System of Uzbekistan into the educational process prevent trained personnel from taking a worthy place in the labor market.

In order to improve the system of vocational education based on advanced foreign experience, training qualified

and competitive personnel for the labor market through the introduction of levels of primary, secondary and secondary specialized vocational education, as well as the broad involvement of employers in this process.

Dated 06.09.2019, No. DP – 5812, to create in the Republic of Uzbekistan, starting from the 2020/2021 academic year, a network of educational institutions with the introduction into their activities of a new system of primary, secondary and secondary specialized vocational education and differentiated educational programs corresponding to the levels of the International Standard Classification of Education (hereinafter referred to as the International Classification) [1].

A growing number of studies show that the majority of students whose interest and achievements in natural sciences and language are significantly improved when they are helped to make connections between new knowledge and experience

that they had, or with other knowledge that they have already mastered [2].

The theory of contextual learning is relevant both in Russia and abroad. The founder of this theory in Russia is A.A. Verbitsky, who in the journal «Questions of Psychology» in 1981 in the article «Psychology and pedagogy of higher education: problems, results, prospects. Round table» for the first time wrote: «With the advent of business games and other practice-oriented forms and methods of active learning at the university we can obviously talk about the fourth way of learning - abstract-contextual or sign-contextual.»

Contextual learning is a proven concept that includes the latest research in the field of cognitive science [3].

The contextual approach shows that learning is a complex and multifaceted process that goes far beyond the training-oriented methodologies of stimulus and reaction [4].

The main part. Contextual learning (CL) is a learning system that connects brain actions. Contextual learning is the connection of academic content with the context of real life. This is very important because it helps to preserve not only short-term memory, which students usually easily forget, but it also helps to store long-term memory, which will help them apply these memories in their work responsibilities later in life.

Contextual learning, called the contextual approach, helps teachers relate the content that students are learning academically to real-world situations. This inspires students to establish a connection between knowledge in their lives.

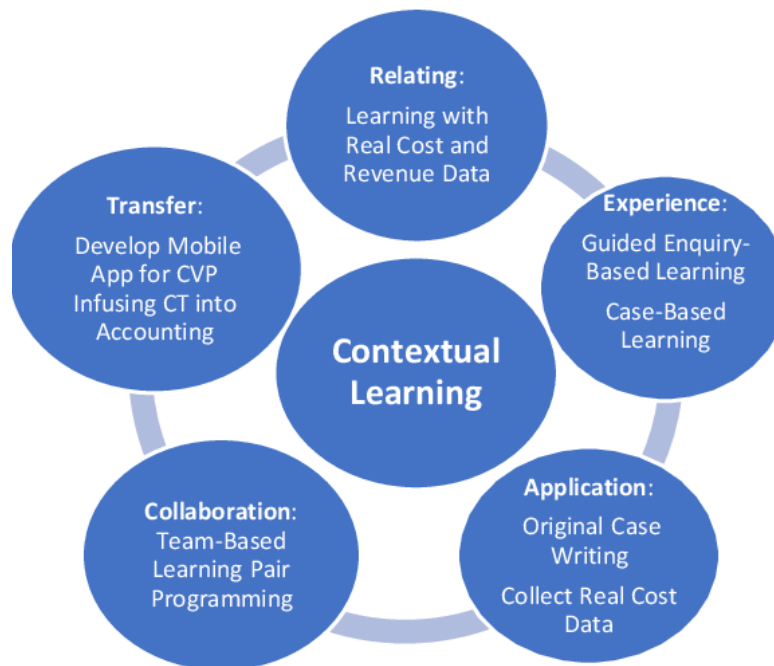
According to Hull, contextual learning theory states that learning occurs only when students process new information or knowledge. He also says that this approach to teaching and learning assumes that the mind naturally searches for meaning in context and does so by searching for relationships that make sense and seem useful [5]. This approach assumes that the brain is looking for the meaning of a specific relationship with our environment. Based on the results of scientific work on projects to modernize vocational education at Ohio State University and Bowling Green University, the following definition of contextual learning was formulated: «Contextual learning is a concept of teaching and learning that helps teachers correlate the content of the subject with real-world situations and motivates students to establish links between knowledge and their application in life» [6].

Based on this activity, CL can not only be done in the classroom, but also in laboratories, as well as in the workplace. Teachers should create a learning environment that can be easily linked to real life. In this type of environment, students can find a connection between unrealistic ideas and everyday ideas in the context of the real world. The curriculum and instructions based on contextual learning strategies should be structured in such a way as to encourage the five main forms of learning [7].

Contextual learning is useful for students' development, because by providing a learning experience in a context in which they are interested and motivated, they can achieve more. Contextual learning structures may include, inter alia, internships, service training, and study abroad programs.

Various empirical learning theorists have contributed to the understanding of contextual learning. Among them are John Dewey, Kurt Levin, David Kolb and Peter Ewell.

Conclusion. Modernization of education should be focused on the introduction of such educational technologies that contribute to the formation of an active position among

students, direct them to gain knowledge, creative problem solving and making competent decisions. To achieve high results, it is advisable to use the technology of contextual learning, within the framework of which the professional content of the future professional activity of students is modeled. Contextual learning helps to correlate the content of the subject with the real situation in the world and motivates students to acquire the knowledge and skills necessary for successful professional activity.

The reform of the educational system

that has been taking place in our country in recent years is aimed at enabling students to receive a quality education and become highly qualified specialists. Contextual learning is an up-to-date educational approach that contributes to the formation of professionally significant competencies among university students and allows for the gradual transformation of educational activities into professional ones. The problem of effective implementation of contextual learning at the university is dealt with by teachers not only in our country, but also abroad [8].

LIST OF USED LITERATURE.

1. Decree of the President of the Republic of Uzbekistan, dated September 6, 2019 No. DP-5812
2. Berns, R. G., & Erickson, P. M. (2001). Contextual teaching and learning: preparing students for the new economy: national dissemination center for career and technical education.
3. Thomas, j. w. (2000). a review of research on project based learning.
4. Byars-Winston, a. m., & fouad, n. a. (2008). Math and science social cognitive variables in college students contributions of contextual factors in predicting goals. journal of career assessment, 16(4), 425-440.
5. Hull, D. (1995). Who are you calling stupid?: the revolution that's changing education: cord communications.
6. Berns R.G., P.M. Erickson P.M. Contextual Teaching and Learning: Preparing Students for the New Economy [Электронный ресурс] // The Highlight Zone: Research Work. – 2001. – № 2 (5). – P. 1–8. – Режим доступа: <https://ru.scribd.com/document/209938778/NCCTE-Highlight05> ContextualTeachingLearning (дата обращения: 10.03.2018).
7. Powers, S., & Guan, S. (2000). Examining the range of student needs in the design and development of a web-based course. instructional and cognitive impacts of web-based education, 200- 216
8. Verbitsky A.A. Competency-Based Approach and Theory of Contextual Learning: Materials for the fourth meeting of the methodological seminar November 16, 2004 - M.: Research Center for the Quality of Training of Specialists, 2004. - 84 .

ТАҲРИРИЯТ МИНБАРИ

SWISS Experience in providing continuity of professional education

Z.Y.Khudayberdiev, G.L.Damian-Timoshenco

ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Функционалистик парадигма – узлуксиз таълимнинг миллий дастурларини ТХСТ дастурлари билан таққослаш ва мувофиқлаштириш воситаси

Р.Жўраев, Ш.Эргашев

13

Профессионал таълим тизими негизда дуал таълимни ташкил этиш имкониятлари

С.Ашурова, Т.Маматмусаев

18

Профессионал таълимда касбий фаолиятга тайёрлаш ҳамда таълим сифатини таъминлаш истиқболлари

М.Холмухамедов, Н.Юсупов

22

КАДРЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ

Профессионал таълим муассасалари раҳбар ва педагог ходимларининг узлуксиз малакасини оширишнинг назарий-методологик асослари

Э.Жўраев

26

Дуал таълимда компетенцияларни баҳолашнинг ўзига хос жиҳатлари

Н.Каримова

33

Ишлаб чиқариш таълими усталарини касбий-педагогик ривожлантиришда тамойиллардан фойдаланишнинг аҳамияти

С.Уралов

37

ИЛМ-ФАН ВА ИННОВАЦИЯ

Ўқувчиларнинг ахборот компетентлигини ривожлантириш муаммолари ва таҳлилий қарашлар

И.Мирсаидов

41

The role of contextual learning in teaching

A.Azizova

45

Профессионал таълим педагог кадрлари малакасини оширишда масофавий таълимнинг ўрни

Б.Носиров

48

Профессионал таълим муассасаларида мультимедиа воситаларидан фойдаланиш имкониятлари

М.Худайберганаева

53

Ўқувчиларнинг мустақил таълимини самарали ташкил этиш давр талаби

С.Убайдуллаева

57

ХАЛҚАРО ТАЖРИБА ВА ҲАМКОРЛИК

Ташқи меҳнат бозори эҳтиёжи асосида кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш

Ф.Машарипов

60

Педагогик технологиялар воситасида амалиётга йўналтириш методикасини такомиллаштириш

А.Шарипов

66

Профессионал таълим муассасалари ўқувчиларининг мустақил таълимини ташкил этиш методикаси

О.Алимназаров

70

ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ-КЕЛАЖАК ТАЪЛИМИ

Профессионал таълим тизимида таянч компетенцияларни шакллантиришда интерактив ўқитиш усуллариининг ўрни

З.Гафурова

74

Эстонияда профессионал таълимни ташкил этиш йўллари

Н.Абдурахмонова, Н.Сирожиiddинова

78

Мутахассисларда ахборот маданияти-ни шакллантиришнинг замонавий талаблари

Д.Р.Рахматуллаев

81

Рақамли технологиялар воситасида касбий тайёргарликни ривожлантириш-нинг педагогик воситалари

Э.Д.Имамназаров

85

Профессионал таълим - инновацион таълим тизимининг асоси

Г.В.Рахимова

89

ИЖТИМОЙ МАСАЛАЛАР

Замонавий оилавий муносабатлар: ижтимоий ҳимоя, оилавий низо ва ажримлар

С.Турсунов

92

Медияция институти-оилавий низо-ларни ҳал этувчи сифатида

Д.Тешаев

95

ЎЗБЕКИСТОНДА – ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ –

2023 йил, 3-сон

Таҳрир ҳайъати раиси
Иброҳим Абдурахмонов

Олий таълим, фан ва инновациялар вазири

Таҳрир ҳайъати раиси ўринбосари
Комилжон Каримов

Олий таълим, фан ва инновациялар вазирининг
биринчи ўринбосари

Бош муҳаррир
Зайниддин Худайбердиев

Профессional таълимни ривожлантириш
институти директори

Таҳрир кенгаши аъзолари:

Рисбай Джураев
Қаландар Абдурахмонов
Валерий Голубовский
Қаҳрамон Олимов
Нарзулла Муслимов
Екатерина Артамонова
Санобар Ашурова
Марина Уразова

Муассис:

**Ўзбекистон Республикаси Олий таълим,
фан ва инновациялар вазирлиги
ҳузуридаги Профессional таълимни
ривожлантириш институти**

Манзил:

**Тошкент шаҳри, Олмазор тумани,
2-чимбой кўчаси, 96-уй.**

Телефон: 71-246-90-37

E-mail: pedagoginnovatsiyalar@edu.uz

Журнал Ўзбекистондаги профессионал
таълим муассасаларига тарқатилади.

Ижодий жамоа:

Нодир Юсупов
Ҳусан Нишонов
Дониёр Тешаев

Дизайнер ва саҳифаловчи
Абдималик Абрайқулов

Мазкур журнал Ўзбекистон Республикаси Президенти
Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий
коммуникациялар агентлигидан 2022 йил 24 апрель куни №1591
рақамли гувоҳнома билан оммавий ахборот воситаси сифатида
рўйхатдан ўтказилган ҳамда Ўзбекистон Миллий кутубхонасидан
2181-38-41 рақамли ISSN олинган бўлиб, обуна индекси: 1396.
Шунингдек, “Ўзбекистонда профессионал таълим” журналі
Олий аттестация комиссияси раёсатининг 2023 йил 29 августдаги
342/2-сон қарори билан рўйхатдан ўтказилган.

Адади 1000 нусха. Буюртма №001

ҲУРМАТЛИ ЖУРНАЛХОНЛАР!

“Ўзбекистонда профессионал таълим”
журнали таҳририяти сизни ўзаро
ҳамкорликка таклиф этади.

Журналимиз саҳифаларида
профессional таълим тизимини
ривожлантиришга, ўқув жараёнини
такомиллаштиришга қаратилган
илмий-услубий, таҳлилий мақолалар
нашр этилади.

Профессional таълимда қўлланилаётган
инновацион технологиялар, касб-ҳунар
ўрганишга оид методик тавсиялар
ҳақида, шунингдек, жорий этилган
илғор тажрибалар ҳамда тизимда
амалга оширилаётган ибратли ишлар ва
янгиликлар ҳақида ўз фикрларингизни
биз билан ўртоқлашишингиз мумкин.
Ҳурматли профессионал таълим
фидойилари, устозлар!

Таҳририятимиз сиз билан ҳамкорлик
қилишдан жуда мамнун.
Мақолаларингизни қуйидаги манзиллар
орқали бизга юборинг,
тажрибаларингизни ҳамкасбларингиз
билан бўлишинг!

Телефон: +99871-227-19-24

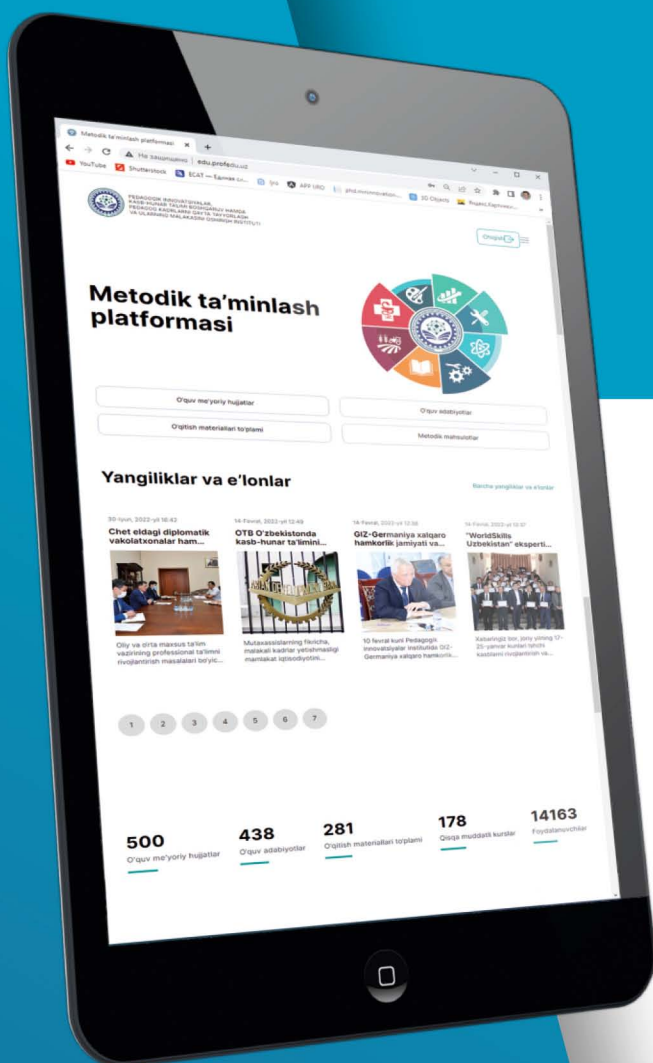
Мобиль: +99898-210-88-58

E-mail: pedagoginnovatsiyalar@edu.uz

Обуна индекси 1396

edu.profedu.uz

Методик таъминлаш платформаси

Платформанинг асосий саҳифалари:

Ўқув-меъёрий ҳужжатлар;
Дарсликлар;
Ўқув қўлланмалар;
Қўшимча адабиётлар;
Ўқитиш материаллари тўплами;
Қисқа муддатли курслар;
Методик тавсиялар;
Методик йўриқномалар;
Видео ресурслар;
Инфографикалар;
Сиз учун фойдали;
Муҳокама учун.

Ушбу ахборот тизими профессионал таълим муассасаларига онлайн методик таъминотни амалга оширади

prof-talim.edu.uz

Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлигининг академик лицейлар ва профессионал таълим муассасалари платформаси

cgtvet.uz

Катталарга таълим бериш ва ўқитиш халқаро дастури бўйича онлайн малака ошириш платформаси

help.edu.uz

Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим тизимига оид энг кўп бериладиган саволларга жавоблар портали

edu.profedu.uz

Профессионал таълим муассасалари раҳбар ва педагог ходимларининг фаолиятини методик таъминлаш платформаси

my.moqt.uz

Профессионал таълимнинг масофавий малака ошириш ва қайта тайёрлаш платформаси

vacancy.edu.uz

Олий ва профессионал таълим муассасаларида мавжуд бўш иш ўринларига ҳужжатларни онлайн юбориш платформаси

PROFESSIONAL TA'LIMNI
RIVOJLANTIRISH
INSTITUTI

